

ที่ พย ๐๐๒๓.๖/ว ๒๕๖

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา
เทศบาลเมืองพะเยา และเทศบาลเมืองดอกคำใต้

ด้วยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ แจ้งว่าสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในพื้นที่
เขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลรายงาน ๕๐๖ กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗
พบผู้ป่วยสะสม ๖,๗๔๕ ราย อัตราป่วย ๑๑๔.๙๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต ๓ รายอัตราป่วยตาย
ร้อยละ ๐.๐๔ และคาดการณ์ว่าจำนวนผู้ป่วยในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน มีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วย
เพิ่มขึ้น

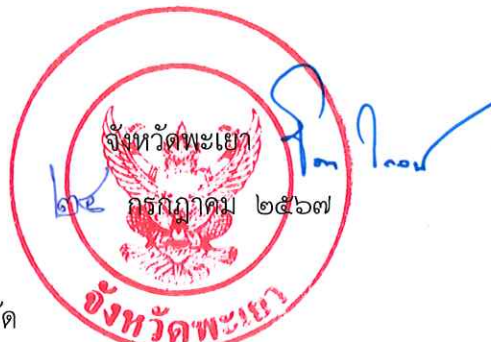
ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพะเยาขอความอนุเคราะห์สำนักงาน
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอแจ้งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ในการร่วมมือและสนับสนุน
การดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการรับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝนอย่างเข้มข้น มาตรการ
“๔ เน้น ๔ เดือน” และมาตรการเสริมให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกรายเพื่อลด
จำนวนผู้ป่วยในช่วงดังกล่าวให้ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ไว้ ดังนี้

๑. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ดำเนินการมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม
โรคไข้เลือดออกและยุงพาหะ โดยเน้นการสำรวจ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์
และควบคุมพาหะนำโรคภายใน ๑ วัน หลังได้รับรายงาน พ่นสารเคมีในรัศมี ๑๐๐ เมตร รอบบ้านผู้ป่วย

๒. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง
สนับสนุนและจัดหาทรัพยากรในการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนยาทากันยุง
สเปรย์ฉีดพ่นไล่ยุง ให้กับประชาชนในพื้นที่

๓. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัด สนับสนุนให้มีการตรวจวินิจฉัย เพื่อเฝ้าระวัง
โรคไข้เลือดออกในชุมชนในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และจัดหาชุดตรวจ NS1 Rapid test ให้กับ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่รับผิดชอบ

๔. ดำเนินการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จัดกิจกรรมรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์
ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์และสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้ สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพะเยา และเทศบาลเมืองขอให้
พิจารณาดำเนินการด้วย

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นและประสานงานท้องถิ่นอำเภอ
โทร. ๐-๕๔๔๔-๙๖๒๓ - ๒๔ ต่อ ๑๓

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๑๘.๘/๖๒๑๐

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่
๑๔๓ ถนนศรีดอนไชย ตำบลช้างคลาน
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมมือและสนับสนุนขับเคลื่อนมาตรการ
รับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝน

เรียน ท้องถิ่นจังหวัด ตามรายชื่อแนบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก

๔ เน้น ๔ เดือน (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗) จำนวน ๑ ฉบับ

๒. คู่มือการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยยุงลาย

และสื่อต้นแบบสำหรับร้านยา เรื่องการงดจ่ายยา NSAIDs ในผู้ป่วยไข้เลือดออก จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ ๑ ปี ๒๕๖๗ ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖
กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๖,๗๔๕ ราย อัตราป่วย
๑๑๔.๙๒ ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต ๓ ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๔ และคาดการณ์ว่า
จำนวนผู้ป่วยในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายน มีแนวโน้มพบจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ ขอความอนุเคราะห์จากท่านช่วยประสานแจ้งไปยัง
องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการร่วมมือ
และสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนมาตรการรับมือการระบาดของโรคไข้เลือดออกในช่วงฤดูฝนอย่างเข้มข้น
มาตรการ “๔ เน้น ๔ เดือน” และมาตรการเสริมให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย
เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยในช่วงดังกล่าวให้ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ไว้ ได้แก่

๑. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ดำเนินการมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม
โรคไข้เลือดออกและยุงพาหะ โดยเน้นการสำรวจ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์
และควบคุมพาหะนำโรคภายใน ๑ วัน หลังได้รับรายงาน พ่นสารเคมีในรัศมี ๑๐๐ เมตร รอบบ้านผู้ป่วย

๒. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง
สนับสนุนและจัดหาทรัพยากรในการป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนยาทากันยุง
สเปรย์ฉีดพ่นไล่ยุง ให้กับประชาชนในพื้นที่

๓. ขอความร่วมมือองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่ง สนับสนุนให้มีการตรวจวินิจฉัย
เพื่อเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกในชุมชนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และจัดหาชุดตรวจ NS1 Rapid test
ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่รับผิดชอบ

๔. ดำเนินการ...

๔. ดำเนินการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ จัดกิจกรรมรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์
ลูกน้ำยุงลายอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์และสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือดำเนินการ และแจ้งผู้เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเชษฐ์ อรุโณทอง)
นายแพทย์เชี่ยวชาญ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่

กลุ่มโรคติดต่อมาโดยแมลง

โทร. ๐ ๕๓๑๔ ๐๗๗๔-๖

โทรสาร ๐ ๕๓๑๔ ๐๗๗๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ vectorborne.dpc๑@gmail.com

รายชื่อแนบท้ายหนังสือสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่ ที่ สร ๐๔๑๘.๙/ ๖๒๑๐
ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรียน

๑. ท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดเชียงใหม่
๒. ท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดเชียงราย
๓. ท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดลำพูน
๔. ท้องถิ่นจังหวัดจังหวัดลำปาง
๕. ท้องถิ่นจังหวัดแพร่
๖. ท้องถิ่นจังหวัดน่าน
๗. ท้องถิ่นจังหวัดพะเยา
๘. ท้องถิ่นจังหวัดแม่ฮ่องสอน

แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออก ๔ เน้น ๔ เดือน
(มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗)

โรคไข้เลือดออก เป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย โดยสถานการณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้อมูลจากรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (๕๐๖) กองระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗ พบผู้ป่วยสะสม ๓๒,๑๔๐ ราย อัตราป่วย ๔๘.๖๐ ต่อประชากรแสนคน ซึ่งมากกว่า พ.ศ. ๒๕๖๖ ณ ช่วงเวลาเดียวกัน ๑.๓ เท่า พบผู้ป่วยเสียชีวิต ๓๘ ราย อัตราป่วยตายร้อยละ ๐.๑๒ โดยพบว่า กลุ่มอายุที่ป่วยสูงสุด คือ ช่วงอายุ ๕-๑๔ ปี และกลุ่มเสี่ยงเสียชีวิตสูงสุด คือ ช่วงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป กรมควบคุมโรค จึงได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างเข้มข้น “๔ เน้น ๔ เดือน” โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกให้ต่ำกว่าค่าคาดการณ์ ร้อยละ ๓๐ หรือต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ราย ในช่วงระยะเวลา ๔ เดือน (เดือนมิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗) โดยมีแนวทางดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. มาตรการหลัก และมาตรการเสริม

ประกอบด้วย ๔ มาตรการหลัก และ ๑ มาตรการเสริม ดังนี้

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

- ๑.๑ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ติดตามให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายและรายงานผลการสำรวจผ่านแอปพลิเคชัน สมาร์ท อสม.
- ๑.๒ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ประสานลงพื้นที่สำรวจประเมินค่าดัชนีลูกน้ำยุงลาย กรณีมีการระบาด หรือมีแนวโน้มการระบาดของโรคไข้เลือดออก และคืนข้อมูลให้กับพื้นที่
- ๑.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำกับติดตามให้ โรงพยาบาลรายงานผู้ป่วยเข้าสู่ระบบรายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา กองระบาดวิทยา (๕๐๖)
- ๑.๔ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงจัดทำพยากรณ์โรครายจังหวัด และส่งข้อมูลแจ้งเตือนไปยังพื้นที่

มาตรการที่ ๒ การตอบโต้และควบคุมยุงพาหะ

- ๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคุมโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ โดยควบคุมโรคได้ภายใน ๑ วัน
- ๒.๒ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายเพิ่มเติมหลังพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ โดยดำเนินการต่อเนื่องจากข้อ ๒.๑ เป็นระยะเวลา ๔ สัปดาห์
- ๒.๓ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง สนับสนุนวิชาการ ควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- ๒.๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สรุปผลการดำเนินงานและคืนข้อมูลให้พื้นที่ในที่ประชุม คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด

มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและรักษา

- ๓.๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วินิจฉัยผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรคไข้เลือดออก ได้แก่ ไข้ ๓๘.๕ °C โดยใช้ชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็ว Dengue NS1 Antigen rapid test
- ๓.๒ โรงพยาบาล จัดให้มี Dengue Checkpoint เพื่อคัดกรองผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว (Fast track) รวมถึงมีการใช้ Dengue chart เพื่อติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เพื่อลดการเสียชีวิต
- ๓.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จัดทำ Dead case conference กรณีผู้ป่วยเสียชีวิตทุกราย เพื่อหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไข ป้องกันต่อไป

มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยง

- ๔.๑ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลงผลิตสื่อต้นแบบเรื่องโรคไข้เลือดออกในรูปแบบต่างๆ และเผยแพร่ไปยังพื้นที่
- ๔.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สื่อสารเชิงรุกเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนและชุมชน รวมถึงร้านขายยาและสถานบริการทางการแพทย์ ผ่านช่องทางต่างๆ
- ๔.๓ โรงพยาบาล ใช้กลไกคลินิกโรคเรื้อรัง เพื่อสื่อสารความเสี่ยงไปยังกลุ่มเสี่ยงป่วยรุนแรง และเสียชีวิต
- ๔.๔ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด พัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ในเรื่องโรคไข้เลือดออก ให้แก่ อสม. และอสต.
- ๔.๕ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว สื่อสารความเสี่ยงเรื่องโรคไข้เลือดออกในพื้นที่กลุ่มแรงงานต่างด้าว ได้แก่ การให้สุศึกษา การจัดกิจกรรมรณรงค์ในกลุ่มเสี่ยง การแจกสื่อความรู้ ฯลฯ

มาตรการเสริม

ให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย รวมถึงกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็กและผู้สูงอายุ

หมายเหตุ

คำนิยาม

- Forecast หมายถึง การพยากรณ์โรคไข้เลือดออก
- Dengue Checkpoint หมายถึง มุมคัดกรองโรคไข้เลือดออก เพื่อให้ผู้ป่วยเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว
- Dengue Chart หมายถึง แบบติดตามอาการผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกที่เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ใช้ติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- Dengue NS1 Antigen rapid test หมายถึง ชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็วชนิดที่ตรวจหาแอนติเจน
- Dead case conference หมายถึง การประชุมเพื่อหาหาสาเหตุเสี่ยงต่อการเสียชีวิตของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
- Health Literacy หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเข้าถึง เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก และตัดสินใจปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออกให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง
- ยา NSAIDs หมายถึง ยาด้านการอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Non-steroidal Anti-inflammatory drugs) ใช้เป็นยาแก้ปวด บางชนิดใช้เป็นยาลดไข้ด้วย ตัวอย่างของเอ็นเสด เช่น แอสไพริน ไอบูโพรเฟน ไพร็อกซิแคม ไดโคลฟีแนค อินโดเมธาซิน เมฟีนามิกแอซิด ซีลีคอกซิบ อีโตริคอกซิบ ซึ่งผลข้างเคียงของยาจะระคายเคืองต่อกระเพาะอาหาร รบกวนการแข็งตัวของเกล็ดเลือด หากมีอาการเลือดไหลจะหยุดยาก

๒. มาตรการ ๔ เน้น ๔ เดือน (มิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗)

แนวทางการดำเนินงานตามมาตรการ ๔ เน้น ๔ เดือน ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน ๒๕๖๗ มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังโรคและยุงพาหะ

- ๑.๑ กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง และ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค วิเคราะห์สถานการณ์ และจัดทำการพยากรณ์โรคไข้เลือดออก (Forecast) พร้อมทั้งส่งข้อมูลแจ้งเตือนการระบาดไปยังพื้นที่
- ๑.๒ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง/สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ในการสนับสนุนและกำกับติดตามให้ อสม. สำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ทุกสัปดาห์ และติดตามผลการสำรวจผ่านแอปพลิเคชัน สมาร์ท อสม.

มาตรการที่ ๒ การตอบโต้และควบคุมยุงพาหะ

- ๒.๑ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง ร่วมกับสำนักงานป้องกันควบคุมโรค, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สนับสนุนการดำเนินงานและติดตามประเมินผลการควบคุมโรคตามมาตรการ ๓-๓-๑ ในพื้นที่อำเภอระบาด ตามแนวทางการติดตามประเมินมาตรการ ๓-๓-๑

มาตรการที่ ๓ การวินิจฉัยและรักษา

- ๓.๑ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค ประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกระจายชุดน้ำยาตรวจไข้เลือดออกอย่างรวดเร็ว Dengue NS๑ Antigen rapid test ไปยังโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ในพื้นที่อำเภอระบาด และติดตามผลการใช้งาน
- ๓.๒ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประสานโรงพยาบาล จัดให้มี Dengue Checkpoint เพื่อคัดกรองผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และเข้าสู่การรักษาที่รวดเร็ว (Fast track) รวมถึงมีการใช้ Dengue chart เพื่อติดตามอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เพื่อลดการเสียชีวิต

มาตรการที่ ๔ การสื่อสารความเสี่ยง

- ๔.๑ สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สื่อสารเชิงรุกเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกไปยังกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนและชุมชน ผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงร้านขายยาและสถานบริการทางการแพทย์ ให้งดจ่ายยา NSAIDs

มาตรการเสริม

- ให้โรงพยาบาลจ่ายสารทากันยุงให้ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกทุกราย รวมถึงกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ กลุ่มเด็ก และผู้สูงอายุ

แนวทางการติดตามประเมินมาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑

มาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑ หมายถึง มาตรการควบคุมโรคไข้เลือดออก สำหรับเจ้าหน้าที่ กรณีพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เมื่อได้รับแจ้งควรดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทันทีตามมาตรา ๓-๓-๑ และเฝ้าระวังต่อเนื่อง ๒๘ วัน ดังนี้

๓ ชั่วโมงแรก : รายงานให้เร็ว ภายใน ๓ ชั่วโมง หลังพบผู้ป่วยได้รับการวินิจฉัย สถานพยาบาลแจ้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ให้ทราบว่าพบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในพื้นที่

๓ ชั่วโมงถัดมา : สอบสวนให้เร็ว ภายใน ๓ ชั่วโมงหลังได้รับแจ้งผู้ป่วย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือสถานบริการสาธารณสุขสอบสวนโรค ควบคุมยุงพาหะนำโรค โดยการฉีดพ่นสารเคมี เช่น สเปรย์ กระจบอง และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบ้านผู้ป่วย

๑ วัน : ควบคุมทันที ภายใน ๑ วัน หลังได้รับแจ้งพบผู้ป่วย หน่วยงานส่วนท้องถิ่น พ่นสารเคมี ควบคุมยุงพาหะและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในบ้านผู้ป่วย และรัศมี ๑๐๐ เมตร รอบบ้านผู้ป่วย

วัตถุประสงค์ : เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมโรค ๓-๓-๑

๑. แนวทางการติดตาม

๑.๑ ให้ ศตม. ร่วมกับ สคร. สสจ. และ สสอ. เก็บรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓-๓-๑ ดังนี้

วันที่พบผู้ป่วย	มาตรการ	แหล่งเก็บข้อมูล
Day ๐ (๓ ชั่วโมงแรก)	- รายงานโรคให้ รพ.สต. หรือสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ ทราบ ภายใน ๓ ชั่วโมง	รพ. และ รพ.สต.
Day ๐ (๓ ชั่วโมงถัดมา)	- สอบสวนและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ฉีดสเปรย์กระจบองกำจัดยุงตัวเต็มวัย ในบ้านผู้ป่วยภายใน ๓ ชั่วโมงหลังได้รับรายงาน	รพ.สต.
Day ๑ (๑ วัน)	- สํารวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวเต็มวัย ในบ้านผู้ป่วยและบ้านที่อยู่รัศมี ๑๐๐ เมตร จากบ้านผู้ป่วย และจุดที่สงสัยเป็นแหล่งโรค ภายใน ๑ วัน - ทำประชาคม เพื่อชี้แจงสถานการณ์ ให้สุศึกษาถึงการป้องกันตนเองและอาการที่ต้อง เฝ้าระวัง พร้อมทั้งกำหนดมาตรการร่วมกันในชุมชน - ศตม. พิจารณาเก็บตัวอย่างลูกน้ำและยุงลายส่งตรวจหาเชื้อในพาหะนำโรค - สสจ. และท้องถิ่นพิจารณาสนับสนุนชุดป้องกันตนเองจากไข้เลือดออก (เช่น แผ่นพับความรู้โรคไข้เลือดออก สารทําป้องกันยุงกัด สเปรย์กำจัดยุง และทรายกำจัดลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น) ในบ้านผู้ป่วย	อปท./ศตม.

แนวทางการจัดตั้งจุดคัดกรองโรคไข้เลือดออก (Dengue Check point)

Dengue Check point (เดงกีเช็คพอยท์) หมายถึง จุดคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกให้ได้รับการตรวจเร็ว รักษาเร็ว (fast track) โดยหากพบว่าเป็นผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก จะมีช่องทางพิเศษสำหรับการตรวจเพื่อเข้ารับการรักษาต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. ตรวจสอบคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกเพื่อให้เข้ารับการรักษาตามแนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคไข้เลือดออก ของกรมการแพทย์
๒. ให้สุขศึกษา สื่อสารความเสี่ยง โรคไข้เลือดออกและการป้องกันตนเองให้กับผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก และประชาชนทั่วไป
๓. แจกยาทากันยุงในผู้ป่วย และกลุ่มเสี่ยงโรคไข้เลือดออก เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ

แนวทางการดำเนินงาน Dengue Checkpoint (จุดคัดกรองไข้เลือดออก)

๑. ตรวจสอบคัดกรองผู้ป่วยที่มีอาการไข้เฉียบพลัน ๒-๗ วัน* ตามแบบคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๒. ส่งตัวผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกไปพบแพทย์ เพื่อเข้ารับการตรวจ CBC (Complete Blood Count) และ/หรือ Dengue NS1 Antigen rapid test เพื่อยืนยันการติดเชื้อ และเข้ารับการรักษาอย่างรวดเร็ว (fast track) ตามแนวทางการวินิจฉัยและการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเดงกี ของกรมการแพทย์^๑

๓. หลังจากได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ ให้จ่ายยาทากันยุงให้ผู้ป่วย และผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๔. ให้คำแนะนำอาการ/อาการแสดงที่เป็นสัญญาณเตือน (Warning symptoms and signs)^๑ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกหากมีอาการเพียง ๑ ข้อต่อไปนี้ ให้มารับการรักษาที่โรงพยาบาลทันที

- ไข้ลดลงแต่อาการไม่ดีขึ้น ยังคงมีอาการอ่อนเพลีย ไม่มีแรง กระสับกระส่าย หรือซึมลง
- ปวดท้องหรืออาเจียนมากกว่า ๓ ครั้งต่อวัน
- หน้ามืด จะเป็นลม เวียนศีรษะ หรือมีมือและเท้าเย็น
- ปัสสาวะลดลงหรือไม่มีปัสสาวะใน ๔-๖ ชั่วโมงที่ผ่านมา
- มีภาวะเลือดออกผิดปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะเลือดออกในบริเวณ เยื่อเมือกต่าง ๆ เช่น เลือดกำเดาไหล ถ่ายอุจจาระสีดํา อาเจียน เป็นเลือดสดหรือเป็นสีดํา และประจำเดือนมานอกกรอบหรือมามาก ผิดปกติ เป็นต้น หรือมีภาวะ intravascular hemolysis เกิดขึ้น โดยสังเกตจากปัสสาวะมีสีน้ำตาลเข้ม มีสีดํา หรือมีสีโค้ก

๕. จัดมุมให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก เช่น การป้องกันตนเองจากโรคไข้เลือดออก การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย แนะนำให้ผู้อยู่ร่วมบ้านฉีดสเปรย์กำจัดยุงและสำรวจเพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย

อ้างอิง : ๑. กรมการแพทย์. (๒๕๖๖). แนวทางการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก(ฉบับย่อ) พ.ศ. ๒๕๖๖.

จาก https://covid๑๙.dms.go.th/Content/Select_Landding_page?contentId=๑๘๕

แบบคัดกรองผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

๑. ข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วย

ชื่อ-สกุล (นาย/นาง/นางสาว/เด็กชาย/เด็กหญิง)

เลขที่บัตรประชาชน --- อายุ.....ปี เดือน.....เพศชาย หญิง
 HN.....AN.....ศาสนา.....สัญชาติ

อาชีพ.....ที่ทำงาน/โรงเรียน.....ชั้นเรียน

ที่อยู่ขณะป่วย บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน

ซอย.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ

จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์

๒. อาการและอาการแสดง

มีอาการป่วยหรือไม่ ไม่มี มี

วันที่เริ่มป่วย เวลา

การตรวจร่างกายแรกรับ

อุณหภูมิร่างกาย..... องศาเซลเซียส

ชีพจร..... ครั้ง/นาที

หายใจ..... ครั้ง/นาที

ความดันโลหิต..... มม.ปรอท

ไข้ / ไข้เฉียบพลัน ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ปวดกล้ามเนื้อ ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ปวดศีรษะ ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ปวดกระดูกหรือข้อ ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ปวดกระบอกตา ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ตับโต ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
มีจุดเลือดออกตามผิวหนัง ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ผื่นแดง ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
มีอาการเลือดออกทางอวัยวะภายใน ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ตาแดง ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
กลุ่มอาการทางเดินหายใจส่วนบน ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	มีภาวะช็อก ☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
Tourniquet Test ☐ ทำ ☐ ไม่ทำ ☐ ไม่ทราบ	อื่นๆ.....
บวก/ลบ ระบุ	

๓. ประวัติการสัมผัสโรค ในระยะ ๑๔ วัน ก่อนวันที่เริ่มป่วย (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ไปทำงานกับผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก
- มีเพื่อนหรือคนรู้จักเป็นผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก
- ที่โรงเรียนมีเพื่อน/ครู ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก
- บ้านอยู่ละแวกบ้านผู้ป่วยสงสัย/ยืนยันโรคไข้เลือดออก
 - โดยอยู่ในรัศมี ๐-๒๕ เมตร ๒๖-๕๐ เมตร ๕๑-๑๐๐ เมตร เกิน ๑๐๐ เมตร
- เดินทางไปในพื้นที่อื่นที่มีการรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ระบุ.....
- เคยมีประวัติรับวัคซีนไข้เลือดออก ระบุชนิดของวัคซีนที่ทราบ.....
 - จำนวนครั้งที่รับวัคซีน.....ครั้ง รับวัคซีนไข้เลือดออกครั้งสุดท้ายเมื่อ.....
- ไม่มีการสัมผัสผู้ป่วยที่สงสัย หรือไม่ได้เดินทางไปยังพื้นที่อื่น

ชื่อ-สกุล ผู้คัดกรอง.....วันที่.....

คู่มือการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย

คู่มือ	QR code / Web link
<p>1.แนวทางดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ.2564</p> 	 <p>https://online.fliphtml5.com/bcbgj/nfvi/#p=1</p>
<p>2. คู่มือสารเคมีและเครื่องพ่นสารเคมีเพื่อควบคุมยุงพาหะนำโรค</p> 	 <p>DDC 65016</p> <p>http://klb.ddc.moph.go.th/dataentry/handbook/form/168</p>
<p>3.แนวทางการวินิจฉัย ดูแลรักษาผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2566</p> 	 <p>https://drive.google.com/file/d/1Y-LftXGLCdwvx1pNAvCsng5Xv8dc_gWq/view</p>

สื่อต้นแบบสำหรับร้านยา เรื่องการงดจ่ายยา NSAIDs ในผู้ป่วยไข้เลือดออก

ขอความร่วมมือหน่วยงานสาธารณสุข (สสจ./สสอ./รพ./รพ.สต.) และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ./เทศบาล/อบต.) ช่วยเน้นการสื่อสารความเสี่ยงไปยังกลุ่มเป้าหมายประชาชนและชุมชน รวมถึงร้านขายยา และสถานบริการทางการแพทย์ให้งดจ่ายยา NSAIDs แก่ผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

สื่อต้นแบบ/สติ๊กเกอร์ร้านขายยา	QR Code
	 <p data-bbox="813 1355 1388 1400">https://shorturl-ddc.moph.go.th/YNJ๖๗</p>

จัดทำโดย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑ เชียงใหม่